

Asia: VN/24308/2024

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi uuden rakennuksen hiilijalanjäljen raja-arvoista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Opetus- ja kulttuuriministeriön lausunto valtioneuvoston asetukseksi uuden rakennuksen hiilijalanjäljen raja-arvoista

Lausuntopyyntönne 05.03.2025

Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) pitää asetusluonnosta onnistuneena, mutta esittää seuraavat huomiot ministeriön toimialaan kuuluvien rakennusten osalta.

2 § Rakennuksen hiilijalanjäljen raja-arvot vuosien 2026 ja 2027 aikana

Asetusluonnoksessa on opetusrakennusten ja päiväkotien raja-arvoksi määritelty 20,0 kgCO₂e/m²/a ja liikuntahallin raja-arvoksi 21,0 kgCO₂e/m²/a.

OKM:n teettämän Liikunnan rakennusten nykytilaselvityksen (FCG Finnish Consulting Group Oy, 2024) mukaan Tilastokeskuksen aineistoon nojautuen monitoimihalleja oli vuonna 2022 Manner-Suomessa 136 kappaletta ja urheilu- ja palloiluhalleja oli vuonna 2022 Manner-Suomessa 678 kappaletta. Koulujen liikuntasaleja ei löydy omana kohtanaan Tilastokeskuksen rakennuslupatilastoihin perustuvasta aineistosta. Lipas-tietokannan mukaan vuonna 2023 oli Manner-Suomessa 1 848 koulun liikuntasalia.

Merkittävä osa liikuntahallikäytössä olevista tiloista rakennetaan koulurakennusten yhteyteen, jolloin pääkäyttötarkoitus määrittää käytettävän raja-arvon. Olisi perusteltua määritellä myös muiden kuin kouluhankkeiden yhteydessä toteutettavien liikuntahallien raja-arvo koulurakennusten tasolle.

OKM esittää harkittavaksi määritellä myös liikuntahallin raja-arvoksi 20,0 kgCO₂e/m²/a.

3 § Rakennuksen hiilijalanjäljen raja-arvot vuoden 2028 alusta alkaen

Merkittävä osa liikuntahallikäytössä olevista tiloista rakennetaan koulurakennusten yhteyteen, jolloin pääkäyttötarkoitus määrittää käytettävän raja-arvon. Olisi perusteltua määritellä muiden kuin

kouluhankkeiden yhteydessä toteutettavien liikuntahallien raja-arvo samalle tasolle kuin koulurakennukset.

OKM esittää harkittavaksi määritellä myös liikuntahallin raja-arvoksi 18,0 kgCO₂e/m²/a.

Uima- ja jäähallien raja-arvo

OKM puoltaa, että myös uima- ja jäähallirakennuksille määritellään asetuksessa raja-arvot. Erityisesti uimahallihankkeissa mutta suuressa määrin myös jäähallihankkeissa on viime vuosina tehty merkittävää kestävä kehityksen mukaisen rakentamisen kehitystyötä esimerkiksi OKM:n avustamalla liikuntapaikkarakentamisen tutkimus- ja kehittämishankkeilla. Muun muassa on optimoitu energiaratkaisuja. Oikein asetetut raja-arvot tukevat tätä kehitystyötä. Hiilijalanjälkeä voidaan alentaa myös esimerkiksi nykyistä laajemmalla puurakenteiden käyttämisellä, mikä olisi luontevaa liikuntarakennuksissa. Uima- ja jäähallien osalta tulisi asetusluonnoksen jatkotyöstössä vielä selvittää uusimman tutkimustiedon ja käytännön kokemusten kautta, millaiset raja-arvot olisivat sopivia, jotta niillä olisi hiilijalanjäljen parantamiseen kannustavia vaikutuksia.

Lehikoinen Anita
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Helasvuo Mikko
Opetus- ja kulttuuriministeriö